

T18397 /1-106

Boplassfunn fra Bronsealder/Yngre steinalder/Vikingtid fra RANA-UNDERSØKELSENE lokalitet UMBUKTA III (RØYRNESET), NORDRANAS ALMENNING (147 /2), RANA K., NORDLAND:

Sammendrag revidert katalog 2008:

Gjenstand	Antall
Flekk	
<i>Medioflekk</i>	2
<i>Mikroflekk</i>	1
Avslag	
<i>Avslag</i>	1796
<i>Makroavslag med bruksspor</i>	1
<i>Medioavslag med bruksspor</i>	14
Diagnostisk avslag	
<i>Avslag av flateretusjert gjenstand</i>	6
Kjerne	
<i>Ubestemt kjerne med flere plattformer</i>	1
Pilspiss	
<i>Flateretusjert spiss</i>	8
<i>Lansettformet flateretusjert spiss</i>	2
<i>Symmetrisk spiss</i>	2
<i>Ubestemt flateretusjert spiss</i>	2
Borspiss	
<i>Borspiss på avslag</i>	1
Skraper	
<i>Ubestemt skraper</i>	11
Retusjert avslag	
<i>Retusjert makroavslag</i>	3
<i>Retusjert medioavslag</i>	26
Leirkar	
<i>Asbestkeramikk</i>	5
Slipeplate	
<i>Slipeplate</i>	5
Knakkestein	
<i>Knakkestein</i>	1
Emne	
<i>Spissemne</i>	24
<i>Ubestemt hugget emne</i>	11
Ukjent	
<i>Ukjent flateretusjert gjenstand</i>	1
Prøve	
<i>Trekullprøve</i>	1
Annet ubearbeidet råstoff	
<i>Annet ubearbeidet råstoff</i>	20
Annet	
<i>Pilspiss R546</i>	1
<i>Spiker</i>	6
SUM	1951

Fordeling av råstoff:

Råstoff	Antall
Bergart	28
Flint	6
Jern	7
Keramikk	5
Kvarts	1894
Kvartsitt	10
Trekull	1
SUM	1951

Funnomstendighet: Arkeologisk utgraving.

Utgravingen ble foretatt grunnet den planlagte oppdemming av Øveruman-vassdraget på svensk side. Lokaliteten ble registrert og påbegynt utgravd i 1960 (se T18137). I årene 1961-62 gravde man 1x1 m ruter i strandområdet. Massen ble gravd med spade og vannsoldet. Torvområdet innenfor stranden ble gravd med tradisjonelle metoder. Det ble gravd 219,5 kvm og funnene ble gjort ned til 35-40 cm dybde. Av daterende gjenstander foreligger flateretusjerte spisser fra yngre steinalder/bronsealder, tekstilornert asbestkeramikk fra bronsealder og tregget jernspiss fra vikingtid. En kullprøve er datert til vikingtid (1190 +/- 90 BP).

Ved nykatalogisering i 2008 fikk alle gjenstandene nye undernummer (1-106). Opprinnelige undernummer (a-q) er ført som funnr. i felt i gjenstandsbasen. Gjenstandene er katalogisert etter hver gravingsenhet. Avslagene ble etter utgravingen blandet og kunne derfor ikke føres tilbake til den opprinnelige gravingsenhet. Dette gjelder også gjenstander funnet sammen med avslagene.

Orienteringsoppgave: Lokaliteten ligger på et steinfyllt strandområde på NV del av Røyerneset som stikker ut på østsiden av Umbukta, ca. 200 m NV for den gamle tollstasjonen.

Kartreferanse/-koordinater:

EU89-UTM; Sone 32; N: 7348413 Ø: 751587

Innberetning/litteratur:

Gaustad, Fredrik, 01.01.1962, Innberetning vedrørende arkeologiske undersøkelser i Umbukta 1960-1962. Rapport, Topografisk arkiv.

Nydal, Reidar, 26.03.1965, Dateringsrapport DF-187 (T-476). Laboratoriet for radiologisk datering.

Funnet av: Fredrik Gaustad.

Funnår: 1961 og 1962.

Referanselitteratur:

Jørgensen, R. og Olsen, B. 1988: Asbestkeramiske grupper i Nord-Norge 2100 f. Kr - 100 e. Kr. Tromsø Kulturhistorie nr. 13, Universitetet i Tromsø, Institutt for museumsvirksomhet.
Rygh, O. 1885: Norske Oldsager. Cammermeyer. R. 546.

Opprinnelig katalog – Tilvekst 1963:

T18396-T18398 er funn fra de arkeologiske undersøkelser ved Umbukta i Rana, Nordl. i 1961 og 1962. Tidligere funn fra de samme lokaliteter har museumsnr. T 18135, T 18137-38. Undersøkelsene ble ledet av Fredrik Gaustad.

T18397. Umbukta III, Røysneset, Nord-Rana pgd.

a. 13 skår av tekstilornert asbestkeramikk hvorav 9 har latt seg sette sammen til et 9,8 X 6 cm stort fragment av et kar med stor bukvidde. Tykkelse 0,5-0,7 cm. Stykkene ble funnet i samme m2-rute.

b. Pilespiss av jern av typen R. 569 med treegget blad, f. i fire fragmenter. Bevart l. 10,1 cm.

c. 12 hele og fragmentariske pilespisser av kvarts, hvorav flere lansettformete, og enkelte med rett eller innbuet basis St. l. 6,9 cm.

d. 24 hele og fragmentariske emner til spisser av kvarts. St. l. 11,9 cm.

e. 18 større og mindre stykker av kvarts som også muligens kan være emner til spisser.

f. Bor av kvarts med kraftig retusjert spiss.

g. 10 skrapere av kvarts i forskjellige former og størrelser.

h. 2 redskaper av kvarts av uviss bestemmelse.

i. 6 flintstkr.

k. Rullestein med støtmerker i enden.

l. Diverse avslag som mulig er bearbeidet.

m. Små biter av oppløst keramikk eller rødoker.

n. 5 fragmenter av flate steiner med glatte flater. Slipesteiner eller kornknusere?

o. 6 spiker av jern, sikkert moderne.

p. Kullprøve fra torvområdet.

q. Ca. 1800 avslag av kvarts.

Dette er den største av de undersøkte boplasser i Umbukta. Mesteparten av sakene stammer fra selve strandområdet, som er ganske utvasket, og består utelukkende av kvartsredskaper og avfall fra redskapstilvirkningen. I torvområdet ovenfor ble f. skår av tekstilornert asbestkeramikk og en pilespiss av jern (litt. a-b.). Sammen med redskaper av kvarts lå disse i et tynt boplasskikt med lysegrå, kullholdig sand like under torven.